

ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԱՏՎԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
CONSULTATIVE COUNCIL OF EUROPEAN JUDGES

ԿԱՐՇԻՔ ԹԻՎ 5 (2003)

ՆԵՐԿԱՑԱՑՎՈՒՄ Է՛ ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐԻ ԿՈՄԻՏԵԻ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆԲՆԵՐԻ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ԴԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ ՆՇԱՆԱԿՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԿ

OPINION No. 5 (2003)
OF THE CONSULTATIVE COUNCIL OF EUROPEAN JUDGES (CCJE) TO
THE ATTENTION OF THE COMMITTEE OF MINISTERS OF THE
COUNCIL OF EUROPE ON THE LAW AND PRACTICE OF JUDICIAL
APPOINTMENTS TO THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

«Աջակցություն Հայաստանում դատական բարեփոխումների իրականացմանը»

Եվրոպական դատավորների խորհրդատվական խորհրդի (ԵԴԽՏ) փաստաթղթերի ոչ պաշտոնական թարգմանության տպագրությունն իրականացվել է Եվրոպական միության և Եվրոպայի խորհրդի կողմից համաֆինանսավորվող ծրագրի մի մասի շրջանակներում: Եվրոպական դատավորների խորհրդատվական խորհրդի (ԵԴԽՏ) փաստաթղթերում ներկայացված տեսակետները որևէ պարագայում չեն կարող համադրվել Եվրոպական միության պաշտոնական տեսակետի արտահայտում:

“Support to the implementation of the judicial reform in Armenia”

The publication of the non-official translation of the documents of the Consultative Council of European Judges (CCJE) has been produced as part of a project co-funded by the European Union and the Council of Europe. The views expressed in the documents of CCJE can in no way be taken to reflect the official opinion of the European Union.

Եվրոպական դատավորների խորհրդատվական խորհրդի (ԵԴԽՏ) Կարծիք ԹԻՎ 5 (2003)

Բոլոր իրավունքները պահպանված են: Առանց Հաղորդակցության սնօրինության (F-67075 Ստրասբուրգ, Սեդեֆու կամ publishing@coe.int) նախնական բույլովության ուսյն հրատարակության որևէ հատված չի կարող թարգմանվել, վերարտադրվել կամ փոխանցվել որևէ ձևով կամ միջոցներով՝ էլեկտրոնային (սկրիպտային, համացանց և այլն) կամ մեխանիկական, այդ թվում՝ պատենտահամար, ձայնագրմամբ կամ տեղեկատվության պահեստավորման կամ սրունան ցանկացած համակարգով:

Էջայրումը և դիզայնը՝ «Անդրանիկ» հրատարակչության

Հրատարակվել է Եվրոպայի խորհրդի Երևանյան գրասենյակի կողմից

Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն
www.coe.int/yerevan

- © Եվրոպայի խորհուրդ, 2003թ., անգլերեն լիբրագուրայուն՝ Opinion No 5 (2003) of the Consultative Council of European Judges (CCJE)
- © Եվրոպայի խորհուրդ, 2018թ., հայերեն ոչ պաշտոնական թարգմանություն

Opinion No 5 (2003) of the Consultative Council of European Judges (CCJE)

All rights reserved. No part of this publication may be translated, reproduced or transmitted, in any form or by any means, electronic (CD-Rom, Internet, etc.) or mechanical, including photocopying, recording or any information storage or retrieval system, without prior permission in writing from the Directorate of Communications (F-67075 Strasbourg Cedex or publishing@coe.int).

Layout and design: “Andranik” Publishing House

Published by the Council of Europe Office in Yerevan

Yerevan, Republic of Armenia
www.coe.int/yerevan

- © Council of Europe 2003 English edition: Opinion No 5 (2003) of the Consultative Council of European Judges (CCJE)
- © Council of Europe 2018 Armenian non-official translation

Ստրասբուրգ, 2003 թվականի հոկտեմբերի 27

ԵՊԽԽ (2003) Կարծիք թիվ 5

ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԱՏՎԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
(ԵՊԽԽ)

ԿԱՐԾԻՔ ԹԻՎ 5 (2003)

ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՒՄ ԷՎ ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐԻ ԿՈՄԻՏԵԻ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ԴԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ ՆՇԱՆԱԿՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. ԵՂԽՆ-ն 2003 թվականի նոյեմբերի 24-28-ը Ստրասբուրգում տեղի ունեցած իր 4-րդ հանդիպման ժամանակ ֆենարկեց 2003 թվականի մայիսի՝ Մարդու իրավունքների իրավական պաշտպանության միջազգային կենտրոնի (Ինտերբայոս) «Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի նշանակումների վերաբերյալ օրենքը և պրակտիկան» վերնագրով զեկույցը:

2. ԵՂԽՆ-ն ողջունում է զեկույցում ներկայացվող եզրակացությունները և առաջարկությունները: ԵՂԽՆ-ն գտնում է, որ դրանք կարևոր ֆայլ են դատական իշխանության անկախության չափանիշների և դատավորների անփոփոխելիության վերաբերյալ թիվ 1 (2001) կարծիքում ներառված առաջարկությունները իրականացնելու հարցում, որոնք ԵՂԽՆ-ն ցանկանում է վերահաստատել՝ կապված հետևյալի հետ.

ա) միջազգային դատարաններում դատավորների նշանակման գործընթացի առնչությամբ, Կարծիքի մասնավորապես 56-րդ պարբերությունը, որը սահմանում է՝ «ԵՂԽՆ-ն ընդունում է ազգային իրավական համակարգերի և դատավորների համար միջազգային պայմանագրերից բխող պարտավորությունների կարևորությունը, ինչպիսիք են Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիան, Եվրոպական միության պայմանագրերը, որոնք առանցքային են համարում, որ նման պայմանագրերը մեկնաբանող դատարանների դատավորների նշանակումը և վերահսկողությունը իրականացվեն նույն վստահությամբ և պահպանելով նույն սկզբունքները, որոնք գործում են ազգային իրավական համակարգերում: ԵՂԽՆ-ն նաև գտնում է, որ 37-րդ և 45-րդ պարբերություններում նշված անկախ մարմնի ներգրավվածությունը պետք է խրախուսվի միջազգային դատարաններում դատավորներ նշանակելիս և վերահսկողությունը: Եվրոպայի խորհուրդը և նրա ինստիտուտները հենվում են այն համոզմունքի վրա, որ գոյություն ունեն ընդհանուր արժեքներ, որոնք գերակա են առանձին անդամ պետությունների արժեքներից, և այս համոզմունքը գործնականում զգալի կիրառություն է ստացել: Այս արժեքները և դրանք մշակելու ու կիրառելու առաջընթացը կխթաբար վեին, եթե դրանց կիրառությունը չպարտադրվեր միջազգային մակարդակում»:

37-րդ և 45-րդ պարբերություններում առաջարկվում է, որ անկախ մարմինը, որը մեծ մասամբ բաղկացած է դատավորներից, միջամտի դատական բոլոր նշանակումներում:

բ) Պատժումնալարության առնչությամբ 57-րդ և 52-րդ պարբերություններում նշվում է՝

«Ռատական անկախության հիմնարար սկզբունք է, որ պատժա-վարությունը երաշխավորվի մինչև պարտադիր կենսաթուփի տարիքին հասնելը կամ դատավորի պատժումն նշանակման սահմանված ժամկետի ավարտը»:

ԵՊՏ-ն գտնում է, որ բացառիկ դեպքերում, երբ լրիվ դրույով դատավորի նշանակումը սահմանափակ ժամկետով է, ապա այն չպետք է երկարաձգվի, եթե չկան հետևյալ ընթացակարգերը, որոնք կապահովեն, որ.

- i. եթե դատավորը ցանկանում է երկարաձգել պատժավորումը, պետք է ներկայացվի վերանշանակման նշանակող մարմնի կողմից,
- ii. վերանշանակման վերաբերյալ որոշումը պետք է կայացվի բացարձակապես օբյեկտիվ և ըստ արժանվույն՝ առանց ֆազախան նկատառումների:

3. Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի դատավորի նշանակման օբյեկտիվ չափանիշներն ամրագրված են Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության կոնվենցիայի 21-րդ հոդվածում, որտեղ նշվում է.

«Ռատավորները պետք է ունենան բարոյական բարձր նկարագիր և բավարարեն դատական բարձր պատճեններում նշանակվելիս ներկայացվող պահանջները կամ լինեն ճանաչված իրավախորհրդատուներ»:

4. ԵՊՏ-ն, որը բաղկացած է Եվրոպայի խորհրդի 45 անդամ պետությունների ազգային դատավորներից, ընդգծում է այն հիմնարար կարևորությունը, որը նա վերագրում է Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի դատավորների նշանակումներին, որոնք ոչ միայն պետք է բավարարեն այդ չափանիշները, այլև պետք է լինեն այդ պատժումն լավագույն թեկնածուները: Ռատարանի, ինչպես նաև Կոնվենցիայի ամբողջականությունը և հեղինակությունը կախված են դրանից:

Եվրոպայի խորհուրդն առաջատարն է աշխարհամասում մարդու իրավունքներով զբաղվող կազմակերպությունների շարքում: Եվրոպայի խորհրդին անդամակցում են 47 պետություններ, որոնցից 28-ը միաժամանակ նաև Եվրոպական միության անդամներ են: Եվրոպայի խորհրդի անդամ բոլոր պետությունները միացել են Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիային՝ որպես մարդու իրավունքների, ժողովրդավարության և իրավաբան գերակայության պատվանշանը նպատակադրված միջազգային համաձայնագրի: Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանը վերահսկում է Կոնվենցիայի իրագործումն անդամ պետություններում:

Եվրոպական միությունը ամուսնական և ֆազդակա նգալի գործընկերության է եվրոպական 28 ժողովրդավարական երկրների միջև: Միությունը նպատակն է՝ ապահովել խաղաղություն, բարգավաճում և ազատություն իր արածի 500 միլիոն բնակիչների համար, ռմբեր ցտկոնում են ապրել ավելի արդար և ապսոսվ աշխտրնում: Այս նպատակների իրագործման նպատակով ԵՄ երկրները ստեղծել են մարմիններ, որոնք կառավարում են ԵՄ-ն և հաստատում վերջինս օրենսդրությունը: Եվրոպական միության կիմնական կառույցներն են Եվրոպական խորհրդարանը (որն ապսոսվում է Եվրոպայի ժողովուրդների ներկայացուցչաբանը), Եվրոպական միության խորհուրդը (որն ապսոսվում է անգամ երկրների կառավարությունների ներկայացուցչությունը) և Եվրոպական հաննումադովը (որն իրակահացում է ԵՄ ընդհանուր շահերի պատպանությունը):

The Council of Europe is the continent's leading human rights organisation. It comprises 47 member states, 28 of which are members of the European Union. All Council of Europe member states have signed up to the European Convention on Human Rights, a treaty designed to protect human rights, democracy and the rule of law. The European Court of Human Rights oversees the implementation of the Convention in the member states.

The European Union is a unique economic and political partnership between 28 democratic European countries. Its aims are peace, prosperity and freedom for its 500 million citizens—in a fairer, safer world. To make things happen, EU countries set up bodies to run the EU and adopt its legislation. The main ones are the European Parliament (representing the people of Europe), the Council of the European Union (representing national governments) and the European Commission (representing the common EU interest).

www.coe.int

<http://europe.eu>

Partnership for Good Governance
Փորձընկերության համուն չավ կառավարման

